

Hollanda Haritasi

1. GENEL BİLGİLER

ÜLKE KİMLİĞİ

RESMİ ADI	Hollanda Krallığı
YÖNETİM BİÇİMİ	Parlamente Monarşi
BAŞKENTİ	Amsterdam, Lahey (Hükümet Merkezi)
RESMİ DİL	Flemenkçe
BAĞIMSIZLIK TARİHİ	23 Ocak 1579
DEVLET BAŞKANI	Kraliçe Beatrix (30 Nisan 1980'dan beri)
HÜKÜMET BAŞKANI	Mark Rutte (Ekim 2010 itibarıyla)
DİN	Katolik %30, Protestan %14, Kalvanist %6, Müslüman %5,8, diğer %2,2, ateist %42
YÜZÖLÇÜMÜ	41.526 km ²
NÜFUS	16,7 milyon
PARA BİRİMİ	Euro
BÜYÜK KENTLER	Amsterdam, Rotterdam, Utrecht, Lahey, Eindhoven.
ETNİK YAPI	Hollandalı %80,9, AB vatandaşı %5, Endonezyalı %2,4, Türk %2,2, Sürinamlı %2, Faslı %2, Hollanda Antileri %0,8, diğer %4,8
ÜYESİ OLDUĞU BAŞLICA ULUSLARARASI KURULUŞLAR	AB, Benelux, Avrupa Konseyi, Avrupa Yatırım ve Kalkınma Bankası, BM, DTÖ, FAO, NATO, OECD, UNCTAD

TARİHÇE

Fransız Kraliyet ailesinin bir uzantısı olan Netherlands (Alçak ülkeler) vilayeti topraklarına 1559 yılında yönetici olarak atanan Nassaus Kontu Prens William Orange, Hollanda Kraliyet ailesinin atası ve Hollanda devletinin kurucusu olarak kabul edilmektedir.

16-17. Yüzyıllarda Avrupa’da kraliyet aileleri arasında süregelen savaşlar, akraba evlilikleri ve miraslar nedeniyle birçok defa yönetim değişikliği yaşanmıştır. 1815 yılında Hollanda’da monarşi ilan edilmiştir.

On yedinci yüzyılda yeni yapılan keşiflerle zengin hammadde kaynakları bulunmasının etkisiyle Hollanda ekonomik bakımdan güçlenerek, önemli bir ticaret merkezi ve deniz gücü haline gelmiştir. Bundan sonra denizlerdeki hakimiyetini uzun süre korumayı başaran Hollanda, 18. ve 19. yüzyıllarda sömürgeci bir politika izleyerek Afrika’da, Güney Amerika’da ve Asya’da sömürgeler edinmiştir.

Hollanda, Birinci Dünya Savaşı’nda tarafsız kalmış ve savaşın dışında kalabilmiştir. Ancak, İkinci Dünya Savaşı’nda 1940-1945 yılları arasında Alman işgali altında yaşamıştır. Hollanda, İkinci Dünya Savaşı’ndan sonra tarafsızlık politikasından vazgeçmiş ve NATO ile Avrupa Ekonomik Topluluğu’na üye olmuştur.

II. Dünya Savaşı sonrasında yaşanan bağımsızlık hareketleri sonrasında Endonezya ve Güney Afrika’daki sömürgeleri özgürlüklerini ilan etmişlerdir. Diğer taraftan, Antiller ve Aruba’yla ise Hollanda’yla ilişkileri düzenleyici nitelikte bir “İmtiyazlar Anlaşması” imzalanmıştır. (29 Aralık 1954) Bu anlaşma ile her ülkenin kendi iç işlerinde bağımsız, dış işlerinde koordineli hareket etmesi kararlaştırılmıştır.

Günümüzde, Kraliçe devletin başında yer almaktadır. Aruba ve Antillerde Kraliyeti temsil eden ve Kraliçe tarafından atanan Valiler bulunmaktadır.

GENEL BİLGİ

Hollanda, Avrupa’nın ana limanı ve lojistik merkezi konumundadır. İthal edilen ürünlerin önemli bir bölümü çok az veya hiç bir işleme tabi tutulmadan diğer ülkelere ihraç edilmektedir. Bu durum, Hollanda’nın, Avrupa’nın en önemli ticaret ve dağıtım merkezi olma özelliğini yansıtmaktadır.

Özellikle Avrupa pazarına giriş için çok avantajlı bir dağıtım merkezi olması, öne çıkan alt yapı ve lojistik hizmetleri nedeniyle, halen birçok uluslararası firma Hollanda’yı bir pazarlama üssü olarak seçmektedir.

Hollanda’yı önemli kılan diğer önemli bir faktör, kimya, ileri teknolojik yenilikçi malzemeler, gıda, çiçekçilik, yaşam bilimleri, sağlık, su yönetimi ve denizcilik, AR-GE ve finansal hizmetler sektörlerinde şirketlerin ve araştırma kurumları kümelenmelerinin varlığıdır..

Hollanda'nın ihracatı, GSMH'sinin yaklaşık %60'ına tekabül etmesi nedeniyle, ülke global ekonomik dalgalanmalara karşı hassastır. Hollanda'ya ithal edilen ürünlerin büyük bir bölümü, hemen veya basit bir işlemde geçirildikten sonra ihraç edilmektedir. Hollanda'nın re-eksport ticareti, toplam dış ticaretinin içinde oldukça büyük bir paya sahiptir. Bu nedenle, Hollanda'nın başlıca ithal ve ihraç ürünleri incelendiğinde, aynı ürünlerin hem ithalat hem de ihracatta başlıca ürünler arasında yer aldıkları ve değerlerinin ihracat lehine küçük farklarla birbirine yakın olduğu görülmektedir. Genellikle re-exporta konu olan mallar, ABD ve Asya'dan ithal edilmekte ve Avrupa ülkelerine gönderilmektedir.

Hollanda'nın büyüme oranları, 1998 yılından 2005 yılına kadar Avrupa ortalamasının altına düşmüştür. Ancak, 2006 yılında ekonomiye güven, ihracattaki önemli yükseliş ve harcamaların canlanmasıyla yine Avrupa ortalamasını aşan bir büyüme oranı yakalanmıştır.

2. SİYASİ GÖRÜNÜM

Siyasi ve İdari Durum

Hollanda, parlamento esasına dayalı anayasal bir monarşidir. Devlet yapısında “yasama” Kraliçe, Parlamento ve Bakanlar Kurulu'ndan oluşmaktadır. Parlamento, II Konseyi üyeleri tarafından dört yıllığına seçilen 75 üyeli I. Meclis (Senato) ve halk tarafından gizli oy ve nisbi temsil usulü ile yine dört yıllık süre için seçilen 150 üyeli II. Meclis'ten (Temsilciler Meclisi) oluşmaktadır.

Yürütme, Devletin başı olan Kraliçe ile Bakanlar Kurulu tarafından yerine getirilmektedir.

Devlet Başkanı: Kraliçe Beatrix, 30 Nisan 1980 tarihinde tahta çıkmıştır. Leiden Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden 1961 yılında mezun olmuştur. Hukuk Fakültesi'nde okuduğu dönemde Leiden Kadın Öğrenciler Derneği'nin aktif bir üyesi olan Kraliçe Beatrix, Ulusal Çocuk Felcinden Korunma Vakfı (daha sonra Kraliçe Beatrix Vakfı olarak adlandırılmıştır) başkanlığını yapmış, UNICEF'in ve Ulusal Gençlik Vakfı'nın çalışmalarında yer almıştır.

Hükümet: 2006 sonunda yapılan seçim sonuçlarına göre üç partili bir koalisyon zorunlu olmuş ve uzun müzakerelerden sonra Hristiyan Demokrat Partisi, İççi Partisi ve Hristiyan Birlik Partisi'nden oluşan koalisyon hükümeti 22 Şubat 2007 tarihinde göreve başlamıştır.

Başbakan: Mark Rutte. Rutte 14 Ekim 2010 tarihi itibarıyla merkez sağ partisi lideri (VVD) olarak Sosyal Demokrat CDA partisi koalisyonu ve aşırı sağ PVV partisi desteği ile hükümeti

kurmuş bulunmaktadır. Lahey doğumlu Rutte 1992 yılında Leiden Üniversitesi'ni bitirmiş, 2002 ve 2004 dönemleri Balkanende hükümetlerinde bakan olarak görev yapmıştır.

Roma Hukuku temel dayanak olmakla birlikte mevcut yasalar Fransız hukukundan alınmıştır. Yasal soruşturmalar, genelde kişiler değil devlet tarafından başlatılmaktadır. İdari yargı, medeni hukuk ve ceza yargısından ayrı yapılandırılmıştır ve yargılama usulleri de farklıdır.

Yargının bağımsızlığı esastır ve bu çerçevede yargıçların ömür boyu görev güvenceleri vardır. Yargıçlar, ancak görevi kötüye kullanma ya da akli problemler vb. nedenlerle ehliyetsiz hale gelmeleri halinde görevden alınabilirler.

En yüksek yargı makamı Hollanda Yüksek Temyiz Mahkemesi'dir. Mahkeme, yargı idaresinin gözetimi ve temyiz davalarını karara bağlama görevlerini yürütür. Sadece vergi hukukuna giren konularda ilk derece mahkemesi olarak görev yapan beş adet temyiz mahkemesi vardır. Medeni hukuk ve ceza hukuku davaları, atmışbir alt-bölge mahkemesi tarafından ele alınmakta olup, bunların bakmadığı davalar için de ondokuz bölge mahkemesi bulunmaktadır. Ayrıca, çocuklar için çocuk mahkemeleri ve borsa vb. kurumlar için özel tahkim mahkemeleri vardır.

Mevcut siyasi partiler ve liderleri şunlardır:

CDA (Hristiyan Demokrat): Jan Peter Balkanende

PvdA(İşçi Partisi): Wouter Bos

CU (Hristiyan Birlik Partisi): Andre Rouvoet

SP (Sosyalist Parti): Jan Marijnissen

PW (Bağımsızlık Partisi): Geert Wilders

VVD (Liberal Parti): Mark Rutte

D' 66 (Demokrat 66): Alexander Pechtold

Groenlinks (Yeşil Sol): Femke Halsema

PvdD (Hayvanları Sevenler Partisi): Marianne Thieme

3. EKONOMİK GÖRÜNÜM

BAŞLICA EKONOMİK GÖSTERGELER ve BEKLENTİLER

Yıllar	GSYİH (Milyar Dolar)	Büyüme (%)	Kişi Başına Gelir (Dolar)	Enflasyon Oram (%)	İhracat (Milyar Dolar)	İthalat (Milyar Dolar)
2003	539,3	0,3	31.762	2,1	265,0	228,5
2004	610,7	2,2	33.262	1,2	313,3	272,5
2005	639,6	2,0	35.135	1,7	348,4	299,5
2006	678,3	3,4	37.189	1,2	393,9	343,8
2007	782,6	3,9	39.859	1,6	466,9	407,0
2008	876,5	1,9	41.173	2,5	535,7	476,8
2009	796,8	-3,9	39.926	1,2	421,3	371,9
2010	782,5	1,8	40,657	3,9	479,2	422,3
2011*	799,6	1,5	42,230	6,8	504,0	458,9

Kaynak : EİU,Netherlands Country Report,Jan 2010

*Tahmin

Genel Durum ve 2011-12 Beklentileri

Hükümet Afganistan'daki NATO bünyesinde bulunan 1800 Hollanda askeri personelinin dağıtımını ve misyonun genişletilmesi konusunda parlamentonun bitirme isteğine karşın özellikle ABD den kaynaklanan uluslar arası baskı arasında kalmış durumdadır. Ayrıca olası Irak savaşına verilebilecek destek başbakan Jan Peter Balkenende için bir tehlike yaratabilir.Sağdaki Party for Freedom (Özgürlük için parti) nin lideri Geert Wilders,nefreti ve ayrımcılığı körüklemek suçundan Ocak 2010 da mahkeme tarafından resmi davet aldı.Hükümetin firmalara işsizliğin faydalarından yararlanarak işçilerini tutmayı sağlamasına yönelik geçici lay-off programının genişletilmesi Nisan 2010 da görüşülecek.2008 de sermaye desteği alan iki banka kısmen ödemeler yapmaktadır.Hükümet ayrıca bankalar arası borç vermedeki garanti süresini uzatmayı hedeflemektedir. ABN Amro ve Fortis bankaları arasındaki birleşme planı arasındaki en büyük engel kredi ve varlık durumundaki belirsizliklerdir.Ekonomik göstergelerin stabilize durumda olmasına rağmen ekonomik döngü güçlü bir kurtarma işareti göstermemektedir.İmalat çıkışı son aylarda canlandırılmasına

rağmen önceki yıl seviyelerinin altında bulunmaktadır.Emeklilik yaşının 65 den 67 e yükselmesine Ekim 2009 da karar verildi.

11 Mayıs 2011 deki seçim nedeniyle o zamana kadar ana koalisyon partileri the Christian Democratic Appeal (CDA),the Labour Party (PvdA) and the small Christian Union arasındaki anlaşmazlıklara rağmen hükümet koalisyonunun birlikte devam etmesi beklenmektedir.Seçimlerden sonra CDA'nın hala en büyük parti olması beklenmekle birlikte oluşacak olan olası hükümet koalisyonlarının istikrarı ve inandırıcılığı üzerinde belirsizlik hakimdir.The far-right Freedom Party (PVV) yükselişiyile birlikte koalisyon partneri olabilir fakat PVV'nin kolay bir partner olmama olasılığından dolayı başka permüstasyonlarda mümkün.Hükümet finansal kriz sonrası ortaya çıkan sonuçları düzeltmeye devam edecek.Kamu harcamaları mali tasarruf tedbirleri ve harcama destekleri ile kumanda edilecek.Ekonomik krizin gelirleri azaltıp harcamaları arttırması ile birlikte 2009-10 yıllarında bütçe açığının güçlenmesi beklenmekte olup 2011 yılında mütevazı bir iyileşme gerçekleşebilir.2009 yılı GSYİH azalışı tahmini % 4 civarında olup,2010 yılında % 0.7 lik, 2011 yılında ise % 1 lik bir artış beklenmektedir.2008-09 dönemindeki keskin düşüşün ardından, ihracat ve yatırımların 2011'e kadar 2008 değerlerine geri dönmesi beklenmemektedir.2009-11 döneminde euronun ABD doları karşısında 2008'e göre daha güçlü olması beklenmektedir.2010-11 cari hesap fazlası tahmini GSYİH'nin % 5 dir.Uluslar arası ilişkiler incelendiğinde,hükümet kamu ile ilgili çeşitli yönlerdeki şüphelerine rağmen AB üyeliğine tam destek vermeye devam edecek.Geleneksel olarak ABD yi destekleyen Hollanda'nın bu tutumu önümüzdeki 2 yıl için biraz azalabilir.

Finans sektörü ile ilgili olarak gerçekleştirilmesi planlanan reform ile ilgili müzakerelere önümüzdeki dönemde de devam etmesi beklenmektedir. Reform kapsamında mortgage kredisi alımlarına çeşitli kısıtlamalar getirilmesi ve böylelikle risklerin azaltılması planlanmaktadır. IMF buna karşın vergilerle ilgili olarak çeşitli düzenlemeler getirilmesini tavsiye etmektedir. Beklentiler, hükümet ve IMF kanadının uzlaşamayacağı yönündedir.

DIŞ TİCARET

Başlıca Pazarlar	Almanya %25,5, Belçika %12,5, Fransa %9,3, İngiltere %8,2, İtalya %5,1, (Türkiye %1,1'lik pay ile 16. sıradadır)
Başlıca Tedarikçiler	Almanya %17,2, Çin %11,6, Belçika %8,7, ABD %7,8, İngiltere %5,8, (Türkiye %0,6'lık pay ile 31. sıradadır.)
Başlıca İhraç Ürün/Ürün Grubu	Makineler ve Ulaşım Araçları %32, Kimyasal Ürünler %17, Yakıtlar %13, Gıda, İçecek, Tütün %13
Başlıca İthal Ürün/Ürün Grubu	Makineler ve Ulaşım Araçları %34, Kimyasal Ürünler %17, Gıda, İçecek, Tütün %13, Yakıtlar %8, Konfeksiyon Ürünleri %5

Toplam İhracat (€ m)

	2009	2010	2011
Ocak	24,974	26,885	32,446
Şubat	24,643	27,688	n/a
Mart	26,626	32,887	
Nisan	23,976	29,575	
Mayıs	23,897	29,213	
Haziran	25,582	31,921	
Temmuz	25,973	30,593	
Ağustos	23,528	29,355	
Eylül	27,490	32,681	
Ekim	28,052	32,711	
Kasım	27,912	34,115	
Aralık	26,705	33,281	

Toplam İthalat (€ m)

	2009	2010	2011
Ocak	22,066	24,676	29,359
Şubat	21,817	23,812	n/a
Mart	23,786	28,628	
Nisan	21,550	27,125	
Mayıs	21,309	27,101	
Haziran	22,394	29,602	
Temmuz	22,906	27,574	
Ağustos	21,430	26,523	
Eylül	23,492	27,983	
Ekim	24,143	29,387	
Kasım	24,437	30,069	
Aralık	24,689	29,881	

Denge (€ m)

	2009	2010	2011
Ocak	2,908	2,209	3,087
Şubat	2,826	3,876	n/a
Mart	2,840	4,259	n/a

Nisan	2,426	2,450	n/a
Mayıs	2,588	2,112	n/a
Haziran	3,188	2,319	n/a
Temmuz	3,067	3,019	n/a
Ağustos	2,098	2,832	n/a
Eylül	3,998	4,698	n/a
Ekim	3,909	3,324	n/a
Kasım	3,475	4,046	n/a
Aralık	2,016	3,400	n/a

Kaynak: EIU.

Hollanda'nın Başlıca Maddeler İtibariyle İhracatı

Sıra	SITC	Temmuz			2009 Ocak- Temmuz
		2008	2009	Değişim	
1	334- Rafine petrol ürünleri	5,601,840	3,001,898	-46.4%	16,773,806
2	541- Tıbbi ve eczacılık ürünleri	1,349,597	1,260,211	-6.6%	9,561,907
3	764- Telekomünikasyon aksam ve parçaları	1,641,860	1,441,025	-12.2%	8,503,097
4	752- Otomatik bilgi işlem makineleri	1,202,664	1,077,857	-10.4%	7,321,677
5	542- İlaçlar	1,122,543	1,114,796	-0.7%	7,028,418
6	292- Bitkisel ürünler b.y.b. (yenilemeyen)	856,325	787,347	-8.1%	6,896,756
7	751- Ofis Makineleri	1,224,640	984,702	-19.6%	6,564,306
8	759- Bilgi işlem makineleri parça ve teçhizatı	827,824	676,013	-18.3%	4,283,568
9	054- Taze sebzeler	716,008	602,493	-15.9%	4,071,153
10	598- Çeşitli kimyasal ürünler b.y.b.	611,938	520,545	-14.9%	2,995,099
11	511- Hidrokarbonlar	872,150	570,089	-34.6%	2,955,950
12	872- Tıbbi alet ve cihazlar	417,041	386,458	-7.3%	2,663,150
13	081- Hayvan yemleri	494,867	460,297	-7.0%	2,633,166

14	776- Elektronik tüpler, transistorlar	529,927	363,542	-31.4%	2,615,777
15	012- Diğer et ve yenilebilir sakatatlar	501,950	407,852	-18.7%	2,571,974
16	098- Gıda müstahzarları b.y.b.	420,606	406,954	-3.2%	2,452,509
17	057- Taze/kuru meyveler	412,952	301,841	-26.9%	2,444,798
18	122- Tütün ürünleri	445,036	357,029	-19.8%	2,266,701
19	575- Diğer plastikler (ilk şekillerde)	509,538	410,133	-19.5%	2,191,505
20	778- Elektrikli makineler	422,142	325,199	-23.0%	2,131,318

Tablo: İlk 20 Madde İhracatı (1.000 \$)

Temmuz ayında, İsviçre hariç, ihracatta ilk on ülkenin tamamında azalış görülmektedir. En yüksek oranlı azalış yaşanan ülkeler İngiltere (%36) ve Belçika (%34) olmuştur.

Sıra	Ülke	Temmuz			2009 Ocak- Temmuz
		2008	2009	Değişim	
1	Almanya	12,121,114	8,439,863	-30.4%	57,720,041
2	Belçika	5,674,568	3,755,795	-33.8%	25,533,168
3	Fransa	4,220,557	3,061,065	-27.5%	20,829,903
4	İngiltere	4,713,353	3,022,434	-35.9%	20,347,969
5	İtalya	2,485,674	1,830,079	-26.4%	12,658,980
6	ABD	2,180,283	1,765,111	-19.0%	11,213,069
7	İspanya	1,733,134	1,239,428	-28.5%	7,859,565
8	Polonya	915,734	657,943	-28.2%	4,395,505
9	İsveç	704,914	495,393	-29.7%	3,910,665
10	İsviçre	626,151	634,380	1.3%	3,904,327

Tablo: En Çok İhracat Yapılan 10 Ülke (1.000 \$)

İthalat: Temmuz ayında ithalat, %28 oranında bir düşüşle 32,4 milyar Dolar olmuştur. Temmuz ithalatı, 2009 yılının en düşük oranlı düşüşüne ve en yüksek değerine işaret etmektedir.

AYLAR	İTHALAT (milyon \$)			Değişim	
	2007	2008	2009	2008	2009
Ocak	31,424	40,962	28,944	30.4%	-29.3%

Şubat	30,929	40,691	27,521	31.6%	-32.4%
Mart	35,392	43,199	30,944	22.1%	-28.4%
Nisan	32,974	43,928	28,345	33.2%	-35.5%
Mayıs	34,896	43,031	29,857	23.3%	-30.6%
Haziran	34,222	44,572	31,591	30.2%	-29.1%
Temmuz	34,171	44,907	32,436	31.4%	-27.8%
Ağustos	33,885	40,124		18.4%	
Eylül	35,379	42,774		20.9%	
Ekim	39,333	39,284		-0.1%	
Kasım	41,676	33,478		-19.7%	
Aralık	36,802	31,919		-13.3%	
Toplam	421,084	488,867	209,638	16.1%	

Tablo : Hollanda'nın Aylık İthalatı(1.000 \$)

Temmuz ayı ithalatındaki azalışta, ithalatta ilk 20 madde içerisinde ilk sırada yer alan ham petroldeki %51 ve ikinci sıradaki rafine petrol ürünlerindeki %38 oranlarındaki düşüşler etkili olmuştur. Ayrıca, Temmuz 2009 ithalatında ilk yirmi maddeden ilaçlar dışındaki tüm ürün gruplarında düşüş görülmüştür.

Sıra	SITC	Temmuz			2009 Ocak- Temmuz
		2008	2009	Değişim	
1	333- Ham petrol	4,620,998	2,271,543	-50.8%	12,877,551
2	334- Rafine petrol ürünleri	2,937,628	1,834,224	-37.6%	10,079,380
3	541- Tıbbi ve eczacılık ürünleri	1,202,559	1,147,228	-4.6%	9,781,102
4	764- Telekomünikasyon aksam ve parçaları	1,734,397	1,534,256	-11.5%	9,296,172
5	752- Otomatik bilgi işlem makineleri	1,184,594	981,462	-17.1%	6,626,000
6	542- İlaçlar	1,004,716	1,097,169	9.2%	6,595,893
7	751- Ofis Makineleri	1,020,467	676,003	-33.8%	4,924,972
8	759- Bilgi işlem makineleri parça ve teçhizatı	920,295	762,203	-17.2%	4,358,905
9	781- İnsan taşımaya mahsus motorlu araçlar	1,068,200	645,911	-39.5%	4,217,805
10	057- Taze veya kuru meyve	452,525	382,612	-15.4%	2,798,338
11	872- Tıbbi alet ve cihazlar	406,372	392,182	-3.5%	2,555,628
12	821- Mobilya ve aksesuarları	379,388	290,733	-23.4%	2,222,430

13	784- Motorlu araç ve traktör parçaları	562,525	304,638	-45.8%	2,194,676
14	893- Plastik maddeler b.y.b.	380,981	310,640	-18.5%	2,051,066
15	778- Elektrikli makineler	418,192	286,870	-31.4%	2,022,425
16	641- Kağıt ve kağıt kerestesi	393,730	304,237	-22.7%	1,946,269
17	845- Örülmüş olsun diğer giyim eşyası	376,875	343,930	-8.7%	1,768,747
18	894- Çocuk arabaları, oyuncaklar vb.	464,430	382,610	-17.6%	1,768,493
19	851- Ayakkabı	388,781	323,158	-16.9%	1,763,782
20	776- Elektronik tüpler, transistörler	289,862	266,780	-8.0%	1,754,293

Tablo: İlk 20 Madde İthalatı(1.000 \$)

İthalatta Temmuz'da ilk on ülkenin tamamında düşüş vardır. Rusya (%54), Japonya (%36) ve İspanya (%34) ithalatta en çok düşüş görülen ülkelerdir.

Sıra	Ülke	Temmuz			2009 Ocak- Temmuz
		2008		Değişim	
1	Almanya	8,565,559	6,277,968	-26.7%	43,407,393
2	Belçika	4,516,389	3,240,709	-28.2%	21,145,553
3	ABD	3,301,369	2,499,768	-24.3%	18,394,301
4	Çin	3,205,081	2,482,275	-22.6%	15,441,437
5	İngiltere	3,094,539	2,117,145	-31.6%	12,316,206
6	Fransa	2,415,855	1,716,634	-28.9%	10,741,198
7	Rusya	2,346,606	1,080,345	-54.0%	6,719,566
8	Japonya	1,277,496	821,897	-35.7%	5,562,141
9	İtalya	1,221,180	833,539	-31.7%	5,049,100
10	İspanya	818,998	539,923	-34.1%	3,779,383

Tablo: En Çok İthalat Yapılan 10 Ülke (1.000 \$)

Dış Ticaret Mevzuatı

1 Ocak 1963 tarihinde yürürlüğe giren Hollanda İthalat-İhracat Kanunu, uluslararası ve ulusal ticarete serbestlik ilkesini esas almaktadır. Ancak, sözkonusu Kanununun 7. maddesi uyarınca, ilgili Bakanlıklar, kısıtlama yapma hakkına sahiptirler. Ulusal kanunlar, AB Kararları ile düzenlenmekte ve Yönetmeliklerle belirlenmektedir. AB Yönetmelikleri ulusal mevzuata uyarlanmaktadır. AB, ekonomik, ticari, politik ve çevre vs gibi nedenlerden ötürü tüm malların ithalat, ihracat ve transit ticareti ile ilgili yasaklayıcı ve kısıtlayıcı her türlü tedbiri alma hakkına sahiptir. Alınan tedbirler, doğrudan ürün ile ilgili olduğu gibi, menşe ülke ile de ilgili

olabilmektedir. AB'nin 1969 tarihli İhracat Yönetmeliği uyarınca bir ülke pazardaki gelişmelere bakarak koruma önlemi alma gereği duyduğunda bu durumu Komisyona bildirmekte ve konu çeşitli yönleriyle, her bir üye ülkenin temsilcisinin yer aldığı Danışma Komitesinde görüşülmektedir. Korunma tedbirleri, Komisyonun teklifi üzerine Konsey tarafından kabul edilmektedir. Bazı acil durumlarda Komisyon bu tür korunma tedbirlerini de uygulayabilmektedir. Komisyonun kararı üzerine, ihraç edilecek bir mal için ihracat belgesi düzenlenmesi zorunluluğu getirilebilmektedir. Ayrıca üye ülkeler de Komisyona bildirmek şartıyla ihracat belgesi düzenlenmesini isteyebilmektedirler.

Hollanda'nın 1981 tarihli İthalat Kararı uyarınca, AB dışındaki belirli ülkelerden gelen mallar ile menşei bilinmeyen malların ve AB dışında yer alan ülkelerden gelen tarımsal malların ithalatı izne tabidir. Müşterek tarım uygulamaları çerçevesinde AB dışındaki ülkelerden yapılan tarım ürünleri ithalatında ithal sertifikası gerekmektedir. Söz konusu sertifika aynı zamanda ithal müsaadesi yerine geçmektedir.

1980 tarihli Hollanda Tarım Ürünleri İthalat-İhracat Kararı, yetkili mercilerin izni alınmaksızın ya da izin yerine geçebilen ithal-ihraç sertifikası olmaksızın tarım ürünlerinin ithalat ve ihracatını yasaklamaktadır. Buna göre, anılan Kararın ekinde yer alan çeşitli tarım ürünlerinin ithalatında Hollanda Tarım Bakanlığının ön izni gerekmektedir. Tarım Bakanlığı, ithal sertifikalarını hangi kuruluşların vereceğini ve başvuru sırasında hangi dökümanların gerektiğini belirlemektedir. Tarım Bakanlığı, bazı durumlarda muafiyet uygulayabilmekte veya talep halinde yasaklamaları kaldırabilmektedir. Ayrıca, Tarım Bakanlığı, kendi adına izin verme yetkisini Emtia Kurullarına devretmiştir.. Emtia Kurulları, ithal- ihraç sertifikalarının yanısıra ulusal izinleri de vermektedir. Öte yandan, ithalatta ödenecek vergilerin tahsili, AB Ortak Tarım Politikası (Hollanda'da söz konusu Politikanın uygulanmasından Tarım Bakanlığı sorumludur) çerçevesinde uygulanan vergilerin ödenmesi gibi durumlarda da Emtia Kurulları devreye girebilmektedir.

Diğer AB ülkelerinde olduğu gibi, Hollanda'da da tarım ürünlerinin ülke sınırları içine girebilmesi için gümrük kapılarında veterinerlik kontrolleri yapılmaktadır. İthal edilen tarım ürünlerinin "GPC formu" ile canlı hayvanların ise Sınır Geçiş Belgesi ile beyanlarının yapılması gerekmektedir. Malların beyanı yapıldıktan sonra AB içinde gideceği yerle ilgili kontrolün yanısıra belgelerin ve ürünlerin kontrolü yapılır. Mallar hangi ülkeye gidecekse oraya önceden haber verilmekte, mallar yerine ulaştıktan sonra da gerekli kontroller yapılmaktadır.

Hollanda'ya ithal edilen gıda maddelerinin AB Yönetmeliklerine uygun olması ve insan tüketimi ile ilgili her türlü yiyecek maddesinin sağlık sertifikasının bulunması gereklidir. Özellikle tüketici sağlığı açısından Hollanda mevzuatı, AB mevzuatından daha katı hükümler içermektedir. Örneğin Hollanda, gıda ile ilgili tehlikeli maddeler konusunda AB Direktiflerinden ayrı ve daha katı bir mevzuat oluşturmuştur. Konu ile ilgili olarak Hollanda'nın İthalatı Geliştirme Merkezinden temin edilen bilgiler ekte yer almaktadır.

Hollanda'da ithalatçı belgesi adı altında herhangi bir döküman, dolayısıyla da böyle bir belge alma zorunluluğu bulunmamaktadır. Firmanın, ithalat yapabilmesi için kuruluş işlemlerini tamamlaması ve Ticaret Odasına kaydını yaptırması yeterlidir. Firmalar, Ticaret Odasına kayıt

yaptırırken, iştiğal sahaları ile ilgili bölüme ilgi alanlarına giren ürünleri de kayıt ettirirler. Eğer ürün adı verilmemiş ve iştiğal konusu olarak ithalat/ihracat yazılmış ise, o takdirde firma, her türlü mal ithalatı ve ihracatı ile uğraşabilmektedir.

Hollanda’da sadece malların kaydı yapılmaktadır. Firmaların ise, şarap ve ilaç ithalatı dışında herhangi bir merciye kayıt mecburiyetleri bulunmamaktadır. Şarap ithalatında, ithalatçı firmanın Şarap Birliğı’ne kayıt olması ve ithal edilen şarabın üzerindeki etikette ithalatçının kayıt numarasının yer alması gerekmektedir. Hollanda’da şarap üretimi çok az olduğundan ve ihtiyacın büyük kısmı ithalat yolu ile karşılandığından, AB Direktiflerine de uygun olarak dengeli bir ithalat yapılabilmesi ve ithal edilen miktarın bilinebilmesi için sözkonusu Şarap Birliğı kurulmuş ve şarap ithal eden firmalar ile ithal edilen şarap miktarının anılan Birliğı kaydı zorunlu hale getirilmiştir.

Deniz ve hava yolu ile AB’nin gümrük sınırları içine giren mallar, tersi ispat edilmedikçe müşterek mal olarak kabul edilmektedir. Ayrıca, AB içinde bir hava alanında yüklenen bir mal ile AB sınırları içindeki bir nakliye şirketi ile AB içindeki diğeri bir havalimanına nakledilen mallar ve AB gümrük sınırları içinde bulunan limanlara denizyolu ile nakil yapabilme iznine sahip firmalar tarafından taşınan mallar, müşterek mal olarak kabul edilmektedir. Hollanda’da yerleşik nakliye şirketleri, yukarıda belirtilen izni Rotterdam gümrüklerinden almaktadırlar. AB gümrük sınırları içine giren mallar ile ilgili ithalat formaliteleri tamamlandıktan sonra, malların gümrük sınırları içinde hareket edebilmesi için izin verilmesi gerekmektedir. Malların AB sınırları dışına çıkması ihracat olarak kabul edilmektedir.

Hollanda’ya doğrudan ithalat, sadece deniz ve havayolu ile yapılmaktadır. Örneğın denizyolu ile doğrudan Hollanda’ya gelen malın ithalinde takip edilen yol şu şekildedir: Geminin bekletilmesi oldukça maliyetli olduğundan hemen boşaltılması için gerekli işlemler başlatılır. Önce mallarla ilgili giriş beyanı yapılır. Gemi ile gelen mallar için “Douane 11” formu veya standart manifesto gerekmektedir. Ayrıca, gemi için de “Benelux 20” formu ile beyanda bulunulur. (Havayolu ile gelen mallar için “hava ulaşımı genel beyanı” istenmekte, bunun yanında ayrıca hava taşımacılığına ilişkin manifesto ya da standart manifesto gerekmektedir.) Gümrük müfettişi, talep edilmesi halinde yukarıda belirtilen beyanların elektronik olarak yapılabilmesi için izin verebilmektedir.

Re-eksport : AB’nde serbest dolaşıma girmiş olan mallar, AB gümrük sınırları dışına çıkarılacağı zaman İhracat Yönetmeliğine tabidirler. Sözkonusu Yönetmelik, aynı zamanda AB dışına geçici süreli olarak çıkacak mallar için de geçerlidir. İhraç edilecek mallar için bazı durumlarda ithal vergilerinin iadesi yapılmaktadır. İhraç edilecek mallar, nakliye araçlarına yükleninceye kadar geçici olarak depoya veya B ve C tipi antrepolara alınmaktadır. İhraç beyanı, “ED formu” (Enig Document- Tek Bilgi Formu- 1,2 ve 3. sayfalar) doldurularak yapılır. İhraç amaçlı mallar, AB sınırları dışına belirli gümrük kapılarından çıkarılabilirler ve bu kapılara kadar gümrük kontrolü altındadırlar. Çıkış yapılmadan önce tüm belgeler kontrol edilmektedir.

Hollanda’da malların serbest dolaşıma girebilmesi için gümrük ve diğeri vergilerin ödenmesi gerekmektedir. Belirli ülkelerden gelen bazı mallar için düşük tarife veya gümrüksüz giriş uygulaması bulunmaktadır. İthal beyanı, “ED formu”nun 6.7. ve 8. sayfaları doldurularak yapılır. Beyanların işleme alınması, SAGITTA olarak adlandırılan otomatizasyon sistemi ile

gerçekleştirilmektedir. İthal edilen mal için özel tüketim vergisi, vergi resmi gibi vergi ve harçlar ödenecekse, sözkonusu mal, özel vergi ödenecek mallar bölümüne alınmaktadır. Tarım ürünleri için gümrük uygulamaları çerçevesinde 2 kopya “L formu” istenmektedir

ÖNEMLİ GELİŞMELER

Hollanda Hükümeti, küresel ekonomik krizle mücadele için 16/01/2009 tarihinde yeni bir önlem paketi açıklamıştır. Bu önlemler dört başlıkta ele alınmaktadır:

1.İhracat Kredi Garantilerinin Genişletilmesi (Eksport kredit verzekering faciliteit):

Hali hazırdaki özel sigorta piyasası, geçici bir süre için de olsa, kendini geri çekmiş durumdadır. Bundan dolayı Rusya, Kazakistan, Baltık ülkeleri, Doğu Avrupa'daki bazı AB ülkeleri sigorta kapsamına alınmamaktadır. Bankalar, içinde bulunulan krizden dolayı, büyük miktarda ve uzun süreli ihracat işlemleri için finansman bulmakta zorlanmakta ve bu işlemleri sigortalayamamaktadırlar. Bu problemin devlet tarafından uygulanan mevcut ihracat kredi garanti mekanizması içerisinde çözümlenmesi mümkün olmamaktadır; çünkü verilen garantiler 3 yıllı sınırlı olup, daha uzun süreli ihracat işlemlerini kapsamamaktadır.

İhracat kredi garanti mekanizmasının kapsamı genişletilerek üç yıldan daha uzun süreli ihracatlara yönelik sigortalar da devlet garantisi altına alınacaktır. Böylece, bankaların ihracat finansman imkanları kolaylaştırılacaktır.

2.Büyük Yatırımların Kredi Garanti Mekanizması Kapsamına Alınması

(Groefaciliteiten):

KOBİ'lerin bankalardan kullandıkları kredilere belli sınırlamalarla devlet garantisi uygulanmaktadır. İlk önlem paketinde bu uygulama nisbeten genişletilmiştir. Bu defa büyük yatırımcılar da kredi garanti mekanizması kapsamına alınmaktadır.

Bankaların büyük yatırımlara ve projelere verecekleri kredilerin %50'sine devlet garantör olacaktır. Firma başına verilecek azami kredi miktarı 50 milyon euro olacaktır.

Bankalar, devletten alacakları garanti için prim ödeyeceklerdir. Bu primler ile devlet olabilecek zararları karşılayacaktır. Kredi garanti mekanizması için 1,5 milyar Avro'luk garanti fonu bulunmaktadır (waarborg).

3. Ev Piyasası Garanti Limitinin Artırılması:

Ekonomik gelişmelere karşı olan genel güvensizlik etkilerini ev piyasasında da göstermeye başlamıştır. Ev piyasası tamamiyle durmuş olmamakla birlikte çok gerilemiştir. Ev

piyasasındaki alıcı, satıcı ve diğer tarafları desteklemek amacıyla devlet kısa dönemde sonuç verecek ve uzun dönemde mantıklı olabilecek tedbirler getirmek istemektedir.

Sosyal Ev İnşası Garanti Fonu (WSW), 200.000 Avro'ya kadar ev yapımlarını garanti kapsamına almaktaydı. Şimdi bu miktar 300.000 Avro'ya yükseltilmekte ve planlanan ev yatırımlarının böylece devam etmesi temin edilmeye çalışılmaktadır.

4.Sağlık Sektöründeki Faiz ve Amortisman Oranlarının Ayarlanması:

Sağlık ve bakım sektöründeki kuruluşların yeni bina yatırımları için kullandıkları kredilerin maliyetleri düşürülecek ve mevcut binaların amortisman oranları artırılabilecektir. Bu şekilde sektördeki kuruluşlara dolaylı bir finansman desteği sağlanarak, devam eden ve planlanmış yatırımların gerçekleştirilmesi amaçlanmaktadır.

ÖNEMLİ SEKTÖRLER

1.OTOMOTİV YAN SANAYİ PİYASASI

Pazar Büyüklüğü

Makro ekonomik durum, gelişmeler ve beklentiler yeni oto satışlarını ve sonucunda aksam ve parça satışlarını etkilemektedir. Hollanda ekonomisinin AB içinde %4,3'lük payı vardır.

Araç Satışları:

Hollanda, araç satışları açısından AB içinde 7. büyük piyasa konumundadır. 2007 yılında Hollanda'da 506.000 yeni araç satışı yapılmıştır. 2006 yılında Hollanda'da satılan yeni araçların %32'si küçük arabalar , %35'i alt-orta sınıf ve %25'i üst-orta ve lüks , geri kalan %8 ise dört çekerli araçlar (4WD) ve minibüslerdir. Satılan araçların %50'si sedan, %19'u station ve %23'ü MPV'lerdir. 2006 yılında satılan araçların %27'si dizel motora sahiptir.

Aksam ve Parça Satışları:

Hollanda yedek parça tüketiminde AB'de 11. sırada yer almaktadır. İmalatın çoğu ihraç edilmektedir. 2006 yılında toplam aksam ve parça tüketimi 4,3 milyar Euro civarındadır. Tüketimi en yüksek ürün grupları, kaporta ve parçaları (1,1 milyar Euro), aktarma organları (822 milyon Euro) ile diğer aksam ve parçalar (579 milyon Euro) olmuştur.

Piyasanın Yapısı ve Özellikleri

Günümüzde otomotiv sanayi bir network yapısı ile çalışmaktadır. Ortak girişim, teknolojik işbirlikleri, tedarik, pazarlama ve dağıtım anlaşmaları gibi işbirlikleri ve stratejik ortaklıklar büyük önem ve yaygınlık kazanmıştır. Uluslar arası alanda faaliyet göstermek isteyen firmaların bu networklara dahil olmadan sektörde aranılan kalite, esneklik ve teknik gelişmeyi sağlamaları ve başarılı olmaları oldukça zordur.

Piyasadaki Gelişmeler ve Beklentiler

- Yetkili servislerin payı azalmakta ve orjinal olmayan parçaların kullanımı artmaktadır.
- Hollanda araç parkı büyümekte ve trafikteki yaşlı araç sayısı artmaktadır. Bu durum yedek parça ve bakım piyasasını harekete geçirmektedir.
- Hollanda hükümeti, araç muayenelerinin her yıl yerine 2008 yılından itibaren iki yılda bir yapılmasını kararlaştırmıştır. Böylece, zorunlu araç muayeneleri, başlangıçtaki ilk 4 kontrolsüz yıldan sonra, her iki yılda bir yapılmaya başlanacaktır. Sonuç olarak yedek parça talebinin azalacağı düşünülmektedir.
- Hollanda'da araç montaj operasyonlarının bir kısmının daha kaldırılacağı ve bunu takiben OEM piyasasının daha da gerileyeceği tahmin edilmektedir.
- Tüketiciler arasında aksesuarlara olan ilgi gittikçe artmaktadır.
- Araçlar daha güvenilir ve parçalar daha uzun ömürlü olmaya başladığından, bakım ve yedek parça ürünlerine olan talep düşmektedir.
- Distribütörlerin ve perakende zincirlerinin birleşmeler ve satın almalarla giderek sayılarının azalması ve uluslar arası piyasalarda çalışmaları, bu firmaların tedarikçileri üzerinde fiyatların düşürülmesi yönünde baskı güçlerini artırmakta ve tedarikçiler arasında rekabeti artırmaktadır.
- Sektörde uluslararası tedarik networklarının ağırlığı artmakta olup, piyasada yer edinebilmek ve kalıcı olabilmek için bu networklara dahil olmakta fayda vardır.

2. MOBİLYA ÜRÜNLERİ PİYASASI

Pazar Büyüklüğü

2007 yılında Hollanda mobilya piyasası 3,8 milyar Euro değerindeydi. Mobilya piyasasında Hollanda AB içerisinde 6.sırada yer almaktadır.

Piyananın Yapısı ve Özellikleri

Odaya göre gruplandırma piyasayı gruplandırmada en çok tercih edilen usuldür. Bu usul ticarete geniş çapta kullanılmaktadır; çünkü perakende mobilya ticareti ile uğraşanlar, tüketicilerin mobilyaların evlerinde görünümünü daha kolay canlandırabilmeleri için mobilya çeşitlerini kullanılacakları yerlere göre “oda düzenlemeleri” halinde sunma eğilimindedirler.

Oturma odası mobilyaları toplam mobilya tüketiminin %29'unu oluşturmaktadır. Mobilya tüketiminin %20'si yemek odası mobilyalarıdır.Mutfak mobilyalarının toplam mobilya tüketimindeki payı %29'dur.Yatak odası takımlarının mobilya tüketiminde payı %13'tür. Diğer mobilyaların payı %19'dur.Hollanda Mobilya Perakendecileri Birliği CBW ye göre, ekonomik durgunluk tüketicinin mutfak ve yatak odası mobilyalarını yenilemesini ertelemesine neden olmaktadır.

Piyanadaki Gelişmeler ve Beklentiler

Hollanda mobilya piyasasını gelecekte aşağıdaki unsurların yönlendireceği tahmin edilmektedir:

- Tek başına oturanların sayısı artacak (2007'de 7,1 milyon kişi) ve bu kişilerin küçük ve çok amaçlı mobilyaya ihtiyacı olacaktır.
- Hollanda'ya yerleşmeye gelen varlıklı göçmenlerin oranı artacaktır. 2015 yılında toplam göçmen sayısının Hollanda nüfusunun %20'sine ulaşması beklenmektedir. Bunun sonucu olarak da mobilya talebi ve tasarımda çeşitlilik artacaktır.
- IKEA'nın fiyatlarından %30 daha düşük fiyatlarla mobilya satışı yapan ve 10 yıl içerisinde 200 outlet işletmeyi planlayan Danimarkalı JYSK gibi diğer yabancı perakendeciler Hollanda'ya gelecektir.
- Yapı marketleri (KARWEI), supermarketler (AHOLD) ve moda perakendecileri (Esprit, Zara Home) gibi mobilyacı olmayan mağazaların mobilya satışları artacaktır.

3. BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ PİYASASI

Pazar Büyüklüğü

Hollanda IT servis ve yazılım sektörü, 2006 yılında 12 milyar euroluk pazar ile AB içinde İngiltere, Almanya, Fransa ve İtalya'dan sonra 5.sırada yer almıştır.

2006 yılında Hollanda IT sektörü %4.9 büyümüştür. Özellikle şirketler pazarında yazılım sektörü %7 artış göstermiştir. Bu büyümenin en önemli nedenlerinden birisi IT çözümlerine ilginin artması ve sağlık sektöründeki yeni gelişmelerdir. IT hizmetleri kesimi 2006 yılında %5.5 lik bir artış göstermiştir.

Yazılım

Hollanda yazılım sektörü ithalata dayanmaktadır. Yerel yazılım sektörü, genelde iş uygulamaları ve özel ihtiyaçlara göre üretilen ürünler üzerinde yoğunlaşmaktadır. Yerel yazılım ürünlerinin ihracatı azdır.

Tablo : Hollanda Yazılım Pazarı (milyon euro)

	2004	2005	2006	2007*	2008*
Sistem Yazılımları	2,494	2,675	2,878	3,118	3,354
Uygulama Yazılımları	2,232	2,321	2,465	2,616	2,772
Toplam	4,726	4,996	5,343	5,734	6,126

* Tahmini Kaynak:EITO

İhracat, genelde reeksporttan oluşmaktadır ve yabancı üreticilerin Hollanda'da açmış oldukları şubeleri tarafından gerçekleştirilmektedir. Reeksportta önde gelen ihracatçılar ABD firmaları olup (Örneğin Mikrossoft ve diğer çok uluslu yazılım üreticileri) daha sonra İngiliz ve Fransız firmaları gelmektedir.

Yazılım pazarı, uygulama yazılımları ile sistem yazılımları arasında neredeyse eşit olarak bölünmüştür. Windows, tüketici ve iş piyasasında standart olarak tercih ediliyor olmakla birlikte, kamu ve iş piyasasında Linux da kullanılmaya başlamıştır. Bu arada UNIX ve yakın takipçisi Windows, serverler tarafından halen en çok tercih edilen işletim sistemleriyken, Linux piyasanın tahminen %15'ine sahiptir ve büyümeye devam etmektedir.

IT Hizmetleri

Hollanda’da IT hizmeti veren büyüklü küçüklü bir çok firma bulunmaktadır. IT hizmetlerinin yaklaşık %80’i profesyonel hizmetler ve %20’sini destek hizmetleri oluşturmaktadır.

Tablo : Hollanda IT Hizmetleri Pazarı (milyon euro)

	2004	2005	2006	2007*	2008*
Profesyonel Hizmetler	5,137	5,330	5,713	6,074	6,389
Destek Hizmetleri	1,224	1,276	1,340	1,408	1,474
Toplam	6,361	6,606	7,053	7,482	7,863

* Tahmini Kaynak:EITO

Piyasadaki Gelişmeler ve Beklentiler

Yazılım Piyasasındaki Gelişmeler ve Beklentiler

Hollanda hükümeti kamuda Açık Standartları ve Açık Kaynak Yazılım kullanımını desteklemektedir. Devlet ve mali sektörler geleneksel olarak her çeşit yazılım ürünlerinin en önemli son kullanıcısı konumundadırlar. İş piyasası da devamlı artış gösteren, kayda değer bir kullanıcı durumundadır. Son zamanlarda KOBİ’ler de, ICT tedarikçileri için yeni çekici bir piyasa oluşturmaya başlamışlardır. Son yıllarda internet, oyunlar ve online şans oyunları kullanımının artmasından dolayı tüketici piyasası çok hızlı büyümüştür.

Hollanda yazılım pazarı için önümüzdeki yıllarda umut vadeden alanlar; her türlü standart yazılım uygulamaları, ağ ve ağ güvenliği yazılımları, CRM, ERP ve SCM ürünleri, uygulama yönetimi, içerik yönetimi ve depolama yönetimi ürünleri ve tüketici piyasası için oyun yazılımlarıdır.

IT Hizmetleri Piyasasındaki Gelişmeler ve Beklentiler

Yeni teknolojilerin, uzman bilgisi gerektiren karmaşık sistemlerin piyasaya girmesi IT hizmetleri pazarının büyümesine katkıda bulunacaktır. IT hizmetleri talebinin artmasının nedenleri arasında kurum-içi imkanların olmayışı, güvenlik endişeleri, bunun yanında kalite, maliyet ve etkinlik gibi faktörler sayılabilir. Özellikle internet ve e-ticaret ile ilgili yeni teknolojilerin piyasaya girişi ve gitgide zorlaşan, komplike bir hale gelen Bilgi ve İletişim

Teknolojisi (ICT) sistemleri de bu büyümeye katkıda bulunmaktadır. İnternet ve İnternet uygulamaları kullanımının artması da İT hizmetlerine talebi arttırmaktadır.

İT hizmeti veren büyük Hollandalı firmalar, birleşerek veya sektördeki diğer firmaları satın alarak daha uluslararası etkin firma konumuna gelme eğilimindedirler. İT offshoring büyümekte ve giderek önem kazanmaktadır.

İT hizmetleri piyasasında geleceği parlak alanlar; dış kaynak temini, masaüstü ve ağ yönetimi, ağ danışmanlığı ve entegrasyonu, yazılım bakım ve eğitimidir. Bu sektörde birleşmeler ve satın almalar devam ederken, rekabet de artmaktadır. 1990'lı yıllarda olduğu gibi işverenler kalifiye eleman bulmakta zorlanmaya başlamıştır. İT hizmetleri nerdeyse tamamen iş piyasasına yönelik hizmet vermektedir. Bu hizmetler için tüketici piyasası çok küçüktür. Önemli son kullanıcılar arasında mali kuruluşlar, devlet, sağlık kuruluşları ve altyapı hizmetleri firmaları yer almaktadır.

4. DIŞ GIYİM SEKTÖRÜ

Hollanda'da, Vroom&Dreesman, Bijenkorf ve Hema gibi çok katlı mağazaları bünyesinde bulunduran Vendex/KBB, ülkenin en büyük gıda dışı perakendecisi konumundadır. Sözkonusu zincir mağazalar, dış giyim sektöründe %11 lik bir paya sahiptirler. Moda konusunda uzmanlaşmış çok ortaklı şirketler ise, M&S Mode (kadın giyim), Claudia Strater (kadın giyim) ve Hunkemöller (iç giyim) firmalarıyla sınırlıdır. Hollandalı perakendeci kuruluşların çoğu yurtdışında zincirler kurmuşlardır. Örneğin, M&S Mode firmasının, Fransa, Almanya, Belçika ve İspanya'da 286 adet mağazası faaliyet göstermektedir. Çok çeşitli ürünlerin satıldığı Hema ve ucuz tekstil ürünlerinin satışını yapan Zeeman ve Wibra gibi, We Kadın/Erkek mağazaları ile Cool Cat yurtdışında zincir mağazalar kurmuşlardır.

Ayrıca, ülkede, İspanyol Zara, İsveçli H&M ve İsviçreli Vögele Mode gibi çok ortaklı dış giyim firmalarının zincir mağazaları bulunmaktadır.

Hollanda'da 6.500 firmaya ait 11.000 civarında outlet mağazası bulunmaktadır. Bu rakamın %61'i bağımsız perakendecilerden oluşmaktadır. Hollanda'daki bağımsız perakendecilerin %40-50 si, bir merkezi satın alma grubuna veya daha az oranda olmak üzere franchising'e dahildir. Bağımsız perakendecilerin ana faaliyetleri, daha çok piyasanın orta ve üst bölümlerinde yoğunlaşmıştır.

Hollanda'daki başlıca satın alma grupları, Intres ve Euretco'dur. Intres, First Lady, First Man, Lord Hamilton, New Bondstreet, Get Smart, Intersport ve G:O.S Sport outlet mağazalarını bünyesinde bulundururken, Euretco Fashion, Adams ve Witteven gibi üyeleri/perakendecileri için satın alma faaliyetlerinin yanı sıra, konfeksiyon alanında faaliyet gösteren bir kaç çoklu şirketin sahibidir.

Hollanda'da C&A firması, piyasanın orta kesiminde faaliyet göstermekte ve aile üyelerinin tamamı için giyim ürünleri satmaktadır. Ancak, C&A'nın Hollanda piyasasındaki payı, H&M (İsveç) ve Vögele (İsviçre) gibi yabancı firmaların pazara girmeleriyle birlikte önemli oranda azalmıştır. Kadın dış giyim perakende piyasasında çok sayıda firma faaliyet gösterirken, bebek ve çocuk giyim sektöründeki zincir firmaların sayısı oldukça sınırlıdır.

Hollanda'daki en önemli çok katlı mağazalar (department stores), V&D ve De Bijenkorf'dur. Her ikisi de çok çeşitli ürünlerin satıldığı Hema gibi Vendex/KBB Holding'e aittir. 31 adedi Belçika'da 3 adedi Almanya'da olmak üzere, toplam 305 mağazaya sahip olan Hema'nın 2003/2004 dönemine ait cirosu, 919 milyon Euro'dur. Hema, özellikle iç çamaşırı, çocuk iç giyimi ve bebek giysileri gibi ürünlerde, satış hacmi olarak pazarın lideri konumundadır. Tüm ürünler, "Hema" özel markası altında satılmaktadır. 12 mağazaya ve 399 milyon Euro ciroya sahip olan De Bijenkorf, daha çok yüksek kalitede ve fiyatta ürünler satmakta ve Breuninger (Almanya), Globus (İsviçre), Magazin du Nord (Danimarka) ve Stockmann (Finlandiya) gibi yabancı çok katlı mağazalarla işbirliği yapmaktadır. Piyasanın orta kesiminde faaliyet gösteren ve cirosu 812 milyon Euro olan V&D ise, çeşitli büyüklüklerde 67 mağazaya sahip bulunmaktadır.

Hollanda'da, tekstil süpermarketleri olarak da adlandırılan 800 adet ucuz tekstil mağazası mevcuttur. Bu mağazaların önemli bir kısmı Zeeman grubuna aittir. Diğer mağazalar ise, Wibra (189 u Hollanda'da olmak üzere toplam 216 mağaza), Hans Textiel & Mode (140) ve Bentex (51) dir.

Hollanda'da perakende mağazaların yaygın bir ağa sahip olmaları nedeniyle doğrudan eve satış yapan şirketlerin piyasa payı, diğer Avrupa Birliği ülkelerine göre daha düşüktür. Söz konusu firmalar, fiyat, kalite ve moda açısından piyasanın orta kesiminde faaliyet göstermektedirler. Bu alandaki en önemli firmalar, Wehkamp, Otto Nederland (Alman), Neckermann Postorders, Quelle, Peter Hahn (Alman), Klingel (Alman) ve La Redoute (Fransız) dur.

5. EV VE DÖŞEMELİK TEKSTİL ÜRÜNLERİ PİYASASI

Pazar Büyüklüğü

Hollanda'da ev ve döşemelik tekstile olan talep biraz artış göstermiştir; bu artış ev sayısının ve tek başına yaşayan kişi sayısının artmasından kaynaklanmaktadır. 2007 yılında Hollanda'da kişi başına yapılan harcama 24,64 Euro ile AB ortalaması olan 19,24 Euro'nun üstünde gerçekleşmiştir.

Hollandalı tüketicinin, mevcut ekonomik krizde alımlarını geciktirmesi, hâlihazırda sahip olduğu ev/döşemelik tekstili kullanmaya devam etmesi beklenmektedir. Aynı zamanda, insanlar, bu belirsiz zamanlarda evde oturmayı tercih etmekte ve ev ortamlarını güvenli ve rahat duruma getirebilecek ürünler üzerinde yoğunlaşmaktadırlar.

Ev Tekstili Talebi

2007 yılında Hollanda'da ev tekstili ürünlerine talep 210,8 milyon Euro olmuştur. Hollanda ev tekstilinde orta ölçekli bir pazar olmuş ve AB içinde İtalya ve İspanya'nın arkasında ancak Avusturya ve Belçika'nın önünde 6. sırada yer almıştır.

Piyasadaki Gelişmeler ve Beklentiler

Hollanda'da ev/döşemelik tekstil talebini etkileyen başlıca eğilimler:

- İnternet satışlarının daha önemli olması beklenmektedir. Gitgide daha çok perakendeci organizasyon internetten pazarlama yapmaktadır.
- Hollanda'da özellikle pamuk ve karışımından ev tekstil ürünlerinde olmak üzere doğal, organic kumaşlara çok talep vardır.
- Modaya uygun ürünlere talep artmıştır. Televizyon programlarından ve/veya ev mecmualarının etkisi ile tüketicinin modern ürünlere ilgisi artmıştır.
- Yeni anti-microbial ürünleri talep artmaktadır: Astım ve alerji gibi rahatsızlıkların bilincinde olunmasından dolayı yeni anti-mikrobiyal ev tekstili ürünlerine olan talep artmıştır.
- Peçete, porselen ve gümüş takımlar veya diğer moda aksesuarlarına uygun dizaynlarda masa örtülerine talep artmaktadır.
-

6. TAZE SEBZE VE MEYVE SEKTÖRÜ

-Meyve

Hollanda Bahçecilik Kurulu'na göre, Hollanda'da hane halkınca satın alınan meyve miktarı 654 bin tondur. En çok tüketilen meyvelerin başında, elma, portakal ve muz (toplam meyve tüketiminin üçte ikisi) gelmektedir. Diğer önemli meyveler ise, mandalina, kavun ve armuttur. Son yıllarda, kiviye olan talebin de arttığı ve ilk 10 meyve içerisinde 8. sıraya yükseldiği görülmektedir.

Değer açısından bakıldığında, toplam meyve tüketimi 978 milyon Euro'ya ulaşmıştır. Paketlenmiş meyveler, toplam tüketimin yaklaşık yarısını oluşturmaktadır. Bu tür meyveler, daha çok süpermarketlerde satılmakta, manav ve diğer marketlerde ise önceden paketlenmiş meyvelere daha az rastlanmaktadır.

-Sebze

Hollanda'da, patates hariç toplam taze sebze tüketimi, değer olarak 1,042 milyon Euro olmak üzere, 503,5 bin tona ulaşmıştır. En çok tüketilen sebzeler, karnabahar, soğan ve domates gibi yerel olarak üretilen sebzelerdir. Bunları, salatalık ve havuç izlemektedir. Toplam sebze satışlarının % 50 den fazlasını da önceden paketlenmiş sebzeler teşkil etmiştir.

7. KESME ÇİÇEK PİYASASI

Piyasanın Özellikleri

Hollanda kesme çiçek piyasasına dair önemli özellikler şunlardır:

- Çiçek ve bitkiler çoğu zaman %60 bayanlar tarafından satın alınmaktadır. Erkeklerin sadece %36 sı çiçek/bitki satın almaktadırlar.
- Çiçekler genelde 50 yaş üzeri kişilerce satın alınmaktadır.
- Şirketler pazarı da Hollanda çiçek piyasasının önemli bir bölümünü oluşturmaktadır.Orta ve büyük ölçekli kuruluşların ortalama %81'i çiçek almıştır..
- Hollandalıların çiçek satın alma amaçları farklılık göstermektedir. Hollandalı çiçeği genelde hediye amaçlı almaktadır (%57), %41 şahsi kullanım için, geri kalan %2 nin ise düğün veya cenaze gibi özel günler için satın alınmaktadır.
- Kesme çiçek satışında en önemli günlerden birisi Anneler Günü'dür. Son zamanlarda, kesme çiçek satışlarının arttığı diğer bir gün de Sevgililer Günüdür.

Piyasadaki Gelişmeler ve Beklentiler

Çoğunlukla hediye olarak satın alınan çiçekler, diğer hediyelik eşyalarla rekabet içerisinde. Değeri 13,50 euronun altında olan hediyelik eşyalar içerisinde çiçekler %20 pay sahibidir.Ancak, kitap, oyuncak, hediye sertifikaları gibi hediyelik eşyaların rekabeti arttığı için çiçeklerin payında küçük bir azalma görülmektedir.

%48 ile tek çeşit buketler en çok tercih edilen çeşittir.. Bunu %37 ile karışık buketler ve %15 ile farklı kompozisyonlar izlemiştir. Son yıllarda tek çeşit buketler, karışık ve farklı kompozisyonlarda hazırlanan buketlere göre daha tercih edilir hale gelmiştir.

Hollanda'da çiçek piyasası ile ilgili beklentiler olumludur. Toplam tüketimin artması beklenmekle birlikte, piyasanın doyma noktasında olması, gözle görülür bir büyümeye engel olmaktadır.

8. KURU/KONSERVE MEYVE VE SEBZE PİYASASI

Piyasanın Yapısı ve Özellikleri

Büyük süpermarketler, ürünlerin tüketiciye ulaştırılmasında en önemli satış yerleridir. Süpermarketlerin büyük çoğunluğu Hollandalı şirketlere ait olup, başta Alman şirketler olmak üzere az sayıda yabancı market zinciri de bulunmaktadır.

Ahold, Schuitema, Sperwer ve Laurus en önemli süpermarket zincirlerine sahip firmalardır.

Son yıllarda süpermarketler pazar payı kapmak için şiddetli bir mücadele vermişlerdir. Bu rekabette en önemli araç fiyat indirimleri olmuştur. İndirimli satış yapan mağazalar (discount stores) bu süreçte büyümüşler ve pazar paylarını %15'e çıkarmışlardır. 2007 yılına gelindiğinde artık fiyat rekabeti yerini kalite, müşteriye yakınlık (kolay ulaşılabilirlik) ve ürün çeşitliliğe bırakmıştır.

Piyasadaki Gelişmeler ve Beklentiler

Kuru/konserve meyve ve sebzeler, perakende piyasasında taze meyve ve sebzelerin rekabetiyle karşı karşıyadır. Tüketiciler, yeni konserve tekniklerine rağmen, konserve meyve ve sebzelerin tazelerine göre besin değerlerinin daha düşük olduğu kanısıyla hareket etmektedirler. Birçok konserve ve dondurulmuş sebze üreticisi, ürünlerinin besin değerlerine vurgu yapan reklam ve tanıtım kampanyaları başlatmıştır.

Tüketime sunulan konserve ve dondurulmuş meyve ve sebzelerin çoğunluğu ülke içinde üretilen ürünlerdir. Besin değerlerinin korunabilmesi için sebzelerin toplandıktan sonra mümkün olduğunca hızlı konserve edilmesi ya da dondurulması gerekmektedir. Bununla birlikte, kuru/konserve meyve ve sebzelerin gıda sanayinde kullanımı ve dolayısıyla üretim ve ithalatı devam edecektir.

Sağlıklı yaşam için sağlıklı beslenme eğilimi gelişen Hollanda'da tüketiciler, meyve ve sebzeleri sağlıklı bir diyet için iyi seçenekler olarak benimsemişlerdir. Organik ürün satışları artmaktadır. Üretim teknolojilerinde ciddi ilerleme sağlanan meyve suları ilgi ve talep çekmektedir. Tropikal meyveleri de içeren ve lifler, vitaminler ve kalsiyum gibi katkılarla da zenginleştirilen meyve suyu karışımları gibi yeni ürünler devamlı pazara sunulmaktadır. Bunun yanında, tüketiciler yüksek oranda yağ içeren gıdalardan kaçınmakta, kalorisi düşürülmüş ürünlere talep artmaktadır. Kuruyemiş tüketiminin azalması da bu eğilimin bir sonucudur.

Kuru/konserve meyve ve sebzelerde Hollanda küçük bir üretici ve tüketici olmakla birlikte, tüketiciler yeni, egzotik ürünlere çok ilgilidirler. Hollanda pazarında en ilgi çekecek ürünler, yeni, sağlıklı ve egzotik ürünlerdir.

Gelişmekte olan ülkeler için Hollanda daha çok bir transit ülkesi olarak önem taşımaktadır. Hollanda, gelişmekte olan ülkeler menşeli kuru/konserve meyve ve sebze ürünlerinin AB ülkelerine önemli bir tedarikçisi konumundadır.

ÖNEMLİ FİRMALAR

SHELL, ArcelorMittal, ING Groep, Ahold (Royal) NV, Aegon NV, Eureka NV, Philips (Royal Electronics), EADS (European Aeronautic Defence and Space Co), ABN Amro Holding NV, Air France KLM Royal Dutch Airlines, SHV Holdings N.V., Heineken NV., Rabobank Group, KPN, KPMG International, Akzo Nobel NV, TNT Post Groep, Corporate Express NV ex-Buhrmann NV, Gasunie NV

YABANCI SERMAYE

Mevzuat

Hollanda'da iş yapabilmek için spesifik bir yasal forma ihtiyaç duyulmamaktadır. Hollandalı, Avrupa Birliği veya diğer bir yabancı ülke kökenli herhangi bir kişi, ortaklık veya şirket Hollanda Yasalarına veya yabancılarla ilgili diğer yasalara göre Hollanda'da iş kurabilir ve faaliyet gösterebilir.

Bir çok yabancı kuruluş Hollanda'da bir acenta tarafından temsil edilmektedir. Eğer acenta yabancı kuruluşa bağlı bir şube gibi faaliyet gösteriyorsa, acenta ilgili kuruluşun Hollanda'daki şubesi ('Filiaal') formunu alabilmekte veya bir Hollanda kuruluşu biteliği kazandırılmak isteniyor ise yeni bir şirket, genellikle bir Limited Şirket ('B.V.') kurulabilmektedir.

İş kuracak girişimci, kendisi Hollanda'da bizzat işin başında bulunmak istiyorsa Hollanda'ya gelmeden önce bulunduğu ülkedeki Hollanda Büyükelçiliği veya Konsoloslukuna başvurarak geçici bir oturma izni (MVV – permit) almalıdır. Daha sonra daimi oturma izni için bulunduğu bölgedeki yabancılar polisine ve belediyeye başvurmalıdır.

HOLLANDA'DA KURULAN ÖNEMLİ YABANCI SERMAYELİ FİRMALAR

Tarım: ADM (Archer Daniels Midland Co.),
Yiyecek: Bruce Food Corp., IFF International Flavors & Fragrances,
Otomotiv ve Ulaşım: Lear Corp., Nissan Motor Corp., Peugeot SA, Renault SA,
Bankacılık: VTI Bank Ltd,
Kimyasallar: Dow Chemical, Spectrum Brands Corp ex-Raoyvac,
İnşaat: United States Steel Corporation,
Kozmetik: Alberto-Culver Co,
Prekande Satış: Carrefour SA,
Holding: Textron Inc.,
Elektronik: Freescale Semiconductor, Inc., Saint Jude Medical Inc., STMicroelectronics NV, Storage Technology Corp,
Enerji ve Su: Ashland Inc., Nalco, Nexen Inc. ex-Canadian Occidental Petroleum Ltd., Schneider Electric SA, Southern Co.,
Ekipman: Cadence Design System Inc., Crane Co., Danaher Corp., LaCie Group SA, McCormick & Co., Timken Co,
Telekomünikasyon Ekipmanları: Alcatel Lucent, Openwave Systems Inc,
Medya: Live Nation Inc, Loews Cineplex Entertainment Corp.,
Eczacılık: Chiron Corp, Dr. Reddy's Laboratories Ltd, Valeant Pharmaceuticals International,
Lastikler: Bandag Inc, Michelin,
Restaurantlar: Applebee's International Inc., Eurest,
İş Hizmetleri: ISS (Integrated Service Solutions) A/S, Sykes Enterprises, Inc,
Temizlik Hizmetleri: Rentokil Initial,
Güvenlik Hizmetleri: Group 4 Securicor plc,
Telekomünikasyon Servisleri: Akamai Technologies Inc, Vodafone Group.,
Çevre Hizmetleri: Rethman AG, Sita SA, Waste Management Inc., Watco,
Bilgisayar Hizmetleri: CSC Computer Sciences Corp.,
Giyim: Adidas AG, Quiksilver Inc,

Hollanda'da yer alan yabancı sermayenin ülkelere göre dağılımında %70 lik paya sahip AB üyesi ülkeler ön plana çıkmaktadır. İngiltere , Almanya , Belçika ve Fransa üyeler arasında önemli paya sahiptir. % 20 paya sahip ABD nin yatırımlarında önemlidir.

4. TÜRKİYE VE HOLLANDA TİCARİ VE EKONOMİK İLİŞKİLERİ

Genel göstergeler

Türkiye – Hollanda Dış Ticareti			
(000 Dolar)			
Yıl	İhracat	İthalat	Denge

2011	1,096.821	1,278,227	-181406
2010	2,461,337	3,155,961	-694,624
2009	2.123,774	2.543,048	-419,274
2008	3.143,835	3.056,340	87,495
2007	3.018,878	2.655,039	-363,839
2006	2.539,246	2.160,110	379,136
2005	2.469,582	2.151,585	317,997
2004	2.138,004	1.908,145	229,859
2003	1.525,929	1.656,670	-130,741
2002	1.055,637	1.311,278	-255,641
2001	892,416	1.041,587	-149,171
2000	874,182	1.584,461	-710,279

Türkiye ile Hollanda arasındaki ticaret hacmi, hem ihracat hem de ithalattaki artışlarla devamlı bir artış trendi içerisinde. İki ülke arasındaki ticaret hacmi, 2003 yılında 3,7 milyar \$ iken 2008 yılında 8 milyar \$'ı aşmıştır. 2009 yılında ise küresel finansal ve ekonomik krizin etkisiyle 6,8 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir. Geçtiğimiz sene ikili ticaret hacminde bir artış yaşanmış olmasına rağmen bu artış Hollanda'dan ithalatımızın yaklaşık %25 oranında yükselmiş olmasına bağlıdır ve bu durum sonucunda ikili ticaret dengesinde “-“ yönde bir artış görülmüştür.

Diğer taraftan, Hollanda'nın ülkemize ihracatı ülkemizden ithalatından daha yüksek oranda artmakta ve ülkemiz aleyhine var olan ticaret açığı büyümeye devam etmektedir. Önceki yıllarda Hollanda'nın ülkemize ihracatının artış oranı Hollanda'nın genel ihracat artış oranının üzerinde gerçekleşmiş ve Türkiye'nin Hollanda ihracatı içerisindeki payı 2003 yılında % 0,84 iken 2008'de % 1,05'e yükselmiştir. Hollanda'nın ülkemize ihracatı 2009 yılında % 13 oranında azalmış olmakla birlikte, bu oran genel ihracatın düşüş oranı olan % 20'nin altında kalmaktadır. Hollanda'nın ithalatı içindeki payımız ise, 2003 yılında % 0,63 iken 2005 yılında artmış, daha sonra azalarak 2008 yılında ve 2009 yılında % 0,49 olarak gerçekleşmiştir.

Hollanda'nın ülkemize ihracatının ülkemizden ithalatından daha yüksek oranlarda arttığı görülmektedir. Sonuç olarak ticaret açığımız, 2003 yılında 764 milyon \$ iken, 2008 yılında 3,2 milyar \$'a ulaşmış, 2009 yılında ise 3 milyar \$ olmuştur.

Türkiye – Hollanda Dış Ticareti (İhracat 2009-2010)

	Madde ismi	2009 (Dolar)	2010 (Dolar)	Değişim
8 4	GİYİM EŞYASI VE AKSESUARLARI	583.496.409,00	621.999.151,00	6,60%
7 8	KARA ULAŞIM ARAÇLARI	150.320.424,00	275.599.317,00	83,34%
5	SEBZELER,MEYVALAR VE MAMULLERİ	222.019.649,00	227.189.079,00	2,33%
6 5	TEKSTİL ELYAFI VE MAMULLERİ	172.816.754,00	213.880.325,00	23,76%
2 8	METAL CEVHERLERİ,KIRINTI,DÖKÜNTÜ,HUR DALARI	44.414.702,00	114.885.851,00	158,67 %
7 7	ELEKTRİKLEĞİ MAKİNA VE CİHAZLAR	88.186.147,00	78.383.797,00	-11,12%
6 7	DEMİR VE ÇELİK	76.501.154,00	71.494.857,00	-6,54%

6	KAUÇUK VE MAMULLERİ	45.376.829,00	63.027.127,00	38,90%
2				
3	BALIKLAR,BALIK MÜSTAHAZARLARI	56.021.431,00	60.881.384,00	8,68%
6	METALLERDEN NİHAİ ÜRÜNLER	52.840.243,00	59.520.726,00	12,64%
9				
	GLK 10 TOPLAM	1.491.993.742,00	1.786.861.614,0	8,68%
			0	
	ÜLKE TOPLAM	2.123.961.389,00	2.461.337.296,0	15,88%
			0	

Türkiye – Hollanda Dış Ticareti (İthalat 2009-2010)

	MADDE İSMİ	2009 (Dolar)	2010 (Dolar)	Değişim
28	METAL CEVHERLERİ,KIRINTI,DÖKÜNTÜ,HURDA LARI	419.591.760,00	674.006.546,0	60,63%
57	PLASTİKLER VE MAMULLERİ	342.208.326,00	408.884.607,0	19,48%
78	KARA ULAŞIM ARAÇLARI	149.162.212,00	293.481.832,0	96,75%
51	ORGANİK KİMYASAL ÜRÜNLER	122.128.335,00	220.193.749,0	80,30%
33	TAŞKÖMÜRÜ KATRANI VE HAM PETROLDEN ÜRÜNLER	253.201.718,00	213.435.449,0	-15,71%
67	DEMİR VE ÇELİK	144.780.577,00	130.672.527,0	-9,74%
72	BELİRLİ SANAYİ KOLLARINDA KULLANILAN MAKİNA VE CİHAZLAR	72.067.162,00	94.381.843,00	30,96%
59	KİMYA SANAYİNİN DİĞER ÜRÜNLERİ	89.231.589,00	89.075.668,00	-0,17%
74	DEĞİŞİK SANAYİ KOLLARINDA KULLANILAN MAKİNA VE CİHAZLAR	103.867.806,00	76.181.957,00	-26,65%
54	VİTAMİNLER,HORMONLAR,ALKOLOİDL ER,ANTİBİYOTİKLER, İLAÇLAR,TIBBİ EŞYA	74.611.692,00	67.561.857,00	-9,45%
	GLK 10 TOPLAM	1.770.851.177,00	2.267.876.035,00	60,63%
			00	
	ÜLKE TOPLAM	2.543.072.706,00	3.155.961.395,00	24,10%
			00	

Türkiye-Hollanda Dış Ticareti (ihracat 2009) Başlıca Maddeler tablosuna (Tablo:8) göre; ilk altı üründen beşini oluşturan çeşitli giyim eşyaları % 34 payla en önemli maddelerdir. Giyim ürünlerini Dokunmuş Hazır Eşyalar, Taze/Kuru Meyve ve Kabuklu Yemişler, Demir-çelik Döküntü ve Hurdaları, gemiler ve suda yüzen taşıtlar, balıklar, yaprak tütün ve döküntüleri, mobilya aksam ve parçaları takip etmektedir.

Hollanda'nın ithalatında başlıca maddeler ile Türkiye'den ithalatındaki başlıca maddelere bakıldığında, Taze/Kuru Meyve ve Kabuklu Yemişler ile Mobilya ve Aksesuarları dışında tamamen farklı oldukları görülmektedir.

Hollanda'nın Türkiye'ye ihracatı (İthalat 2009) içerisinde en önemli sektör Makinalar ve Ulaştırma Techizatı olup, 2009 yılında 1,5 milyar \$ değerle ihracatta % 31 pay sahibidir. İkinci sırada yer alan Kimyasal Maddeler ve Ürünleri % 28 paya, onu takiben Yenilemeyen Ham Maddeler %10, Mamul Maddeler % 10 ve Çeşitli Mamul Maddeler % 8 paya sahiptir.

ÖNEMLİ GELİŞMELER

CORİO, Tekira'yı 91.9 MİLYON \$'A satın aldı

Nisan 2005'te Akmerkez'in yüzde 42.92 hissesini satın alarak Türkiye pazarına giren Hollandalı gayrimenkul grubu Corio Corio, Tekirdağ'daki Tekira Alışveriş Merkezi'nin (AVM) yüzde 100 hissesini 67.6 milyon euroya (91.9 milyon dolar) satın aldı.

Avrupa Adalet Divanının Vize Kararı Yorumları: Avrupa Adalet Divanı'nın Mehmet Soysal davasıyla ilgili verdiği karar ışığında, Hollanda'nın Nijmegen şehrindeki Radboud Üniversitesi profesörlerinden göçmen hukuku konusunda uzman Kees Groenendijk, Türk hizmet sağlayıcıların ve turistler gibi hizmetlerden yararlananların Hollanda'ya girişte vizeden muaf tutulmaları gerektiğini ifade etti. (Trouw gazetesi, sayfa 9, 26 Şubat 2009)

SORUN, GÖRÜŞ VE ÖNERİLER

Sorunlar

Vize: Ülkemiz ile Hollanda arasında dış ticarete Hollanda'nın vize uygulamaları önemli bir sorun olarak ortaya çıkmaktadır. Vize almak için gerekli işlemlerin zorluğu ve uzun zaman alması, zaman zaman vize verilmemesi, vize sürelerinin kısa olması ihracatçılarımızın önünde önemli bir engel oluşturmaktadır. Vize sorununun çözümüne yönelik başlatılan "Turuncu Halı" uygulaması, çoğunluğu Türkiye'deki Hollanda firmaları olmak üzere az sayıda firmanın yararlanabilecek olması nedeniyle yeterli bulunmamaktadır. Öte yandan, vize alabilenler için de Hollandalı makamların kontrol noktalarındaki bezdirci tutumları sürmektedir.

Kültürel Farklılıklar: Hollanda ile ülkemiz arasında kültürel farklılıkların iş hayatına olumsuz yansımaları olabilmektedir. Bunların en önemlilerinden birisi zaman yönetimi, yani iş görüşmelerinin planlanması, randevulaşma ve görüşmelerde zamanın iyi kullanılması konusudur. Hollandalı işadamlarının ve genellikle tüm kişilerin ajandaları aylar öncesinden planlanmakta ve bu planlara titizlikle uyulmaktadır. Ülkemizde henüz bu alışkanlık yerleştirememiş olduğundan, işadamlarımız bir kaç hafta hatta birkaç gün önce Hollandalı potansiyel müşterilerden randevu talep edebilmekte, ancak çoğu zaman olumlu sonuç alamamaktadırlar. Bu ve benzeri kültürel farklılıklar, işadamlarımızın

Hollandalı işadamlarıyla ilk iletişimi kurmalarını zorlaştırdığı gibi ticari bir ilişkiye girebilenlerin bu ilişkiyi sağlıklı sürdürmelerine de engel oluşturabilmektedir.

Kültürel farklılıklarla ilgili diğer bir husus, işadamlarımızın ticarete yazılı sözleşmelerin ve diğer belgelerin önemini gözardı etmesi, sözlü görüşmelere istinaden mal gönderme, ödeme yapma ve sözleşmeye aykırı işlemler yapabilmeleridir. Bu nedenle çok sayıda sorun ortaya çıkmakta ve genelde firmalarımız zarar görmektedir. Hollandalı firmalarla çok iyi bir şekilde hazırlanmış ve gözden geçirilerek imzalanmış yazılı sözleşmeler dahilinde ticaret yapmak ve gerekli görüldüğü taktirde bu konularda uzmanlaşmış danışmanlık firmalarından hizmet almak, ileride karşılaşılabilecek sorunların önüne geçmek açısından büyük önem taşımaktadır.

İşadamlarımızın Hollanda kültüründeki iş yapma esaslarını ve genel olarak diğer kültürel farklılıkları öğrenmeleri ve dikkate almaları yararlı olacaktır. Hollandalı firmalarla ticaret yaparken teslimat sürelerinde gecikme olmamasına özen göstermek ve sözleşme koşullarına uymak büyük önem taşımaktadır.

Sektörel Bağımlılık: Hollanda'ya ihracatımızda giyim eşyaları ve aksesuarları yaklaşık % 34 paya sahiptir. Böyle yüksek oranda bir sektörün ağırlığı, bu sektörde Çin gibi düşük maliyetli ülkelerin pazara girişinin önündeki engellerin tamamen kalkması vb. gelişmelerle birlikte düşünüldüğünde, ihracatımızın önümüzdeki yıllardaki gelişimini etkileyecek bir husustur. Bu nedenle firmalarımızın katma değeri yüksek, kaliteli ve tasarımı öne çıkan ürünlerle pazara yönelmesinde yarar görülmektedir.

Kurumsallaşma Eksikliği: Firmalarımızın kurumsallaşma eksiklikleri ihracatımızda önemli sorunları beraberinde getirmektedir. Bu sorunların bazıları aşağıdadır:

- Yetişmiş dış ticaret yöneticisi eksikliğinden kaynaklanan iletişim sorunları,
- Üretim planlama ve yönetim sorunları nedeniyle ürünlerin zamanında teslim edilememesi,
- Yetişkin ve devamlılığı olan üretim personeli eksikliğinden kaynaklanan ürün kalitesinin standartlaştırılmaması ve sürekli olmaması; her partide farklı kalitelere ürünlerin ihraç edilmesi,
- İhracatın belirli bir stratejik plan dahilinde yürütülmemesi nedeniyle sürdürülebilir ihracat performansının yakalanamaması.

Görüş ve Öneriler

Dünya ticareti içerisinde önemli bir yeri olan ve dünya ithalatında % 3,5 pay sahibi olan Hollanda ihracatçılarımız için önemli bir ülkedir. Ancak, Hollanda'nın ithalatından aldığımız pay % 0,49 oranındadır. Bu oran, Türkiye'nin dünya ihracatı içerisindeki payı olan % 0,8'in bile altındadır. Dolayısıyla, Hollanda, ülkemiz için değerlendirilebilecek büyük bir potansiyel arz etmektedir. İşadamlarımız, nüfusunun 16,4 milyon olması nedeniyle Hollanda iç pazarını çok önemsemeyebilirler. Ancak, bu iki açıdan yanlıştır: Birincisi, Hollanda dünyanın en büyük ekonomileri arasındadır ve kişi başına GSMH'sı 2009 yılında yaklaşık 48 bin \$ olmuştur. İkincisi, yeniden ihracatta uzmanlaşmış ve tüm dünya piyasalarında tecrübe sahibi Hollandalı tüccarlara satılan ürünlerin yaklaşık yarısı Hollanda'dan başta Avrupa ülkeleri olmak üzere üçüncü ülkelere dağıtılmaktadır. Yani, Hollanda pazarına girmek, Avrupa ve diğer global pazara girme fırsatı olarak değerlendirilmelidir.

Hollanda'nın ithalatında başlıca maddeler ile Türkiye'den ithalatındaki başlıca maddelere bakıldığında, Taze/kuru Meyveler ile Mobilya ve Aksesuarları dışında tamamen farklı oldukları görülmektedir. Dolayısıyla, özellikle Hollanda'nın ithalatında önde gelen sektörlerde faaliyet gösteren firmalarımızın, Hollanda'nın ithalatından pay kapmak için çaba harcamaları gerekmektedir.

Ayrıca, Hollanda'da düzenlenen fuarlara firmalarımızın ilgisi düşük kalmaktadır. Esasen, dünya ticaretinde yüksek payı olan bu ülkede düzenlenen fuarlara çok sayıda yabancı ziyaretçi gelmekte ve genellikle profesyonel ziyaretçilere açık olduğundan fuarlar oldukça verimli geçmektedir. Tüm dünya pazarına da satış yapan Hollandalı alıcılara ulaşabilmek, pazarda satılan ürünlerin fiyatı, kalitesi ve rakipler konusunda bilgi sahibi olabilmek ve dağıtım kanalları temsilcileri ile tanışabilmek için bu ülkedeki fuarlara ısrarla katılmak etkili olacaktır. Bunun dışında internet, televizyon, gazete ve dergi gibi yazılı basının yanısıra billboard reklamları ve televizyon ve sinema reklamları da Hollanda'da yaygın olarak kullanılan etkin promosyon araçları olarak görülmektedir.

Hollanda pazarına girebilmek için, öncelikle ürünle ilgili pazara giriş bilgileri ve dağıtım kanalları hakkında detaylı bir araştırma yapılması gerekmektedir. Pazarın çok gelişmiş ve rekabetin yüksek olduğu Hollanda'daki dağıtım kanalları da çok çeşitli ve gelişmiş bir yapıda olup, ürünün özellikleri ve sektörün yapısına göre dağıtım kanalları da değişiklik göstermektedir. Bu nedenle kullanılacak dağıtım kanalının etraflıca bir araştırma yapıldıktan, gerekirse yerinde pazar araştırması yapıldıktan sonra seçilmesi gerekmektedir. Hollanda'nın CBI (www.cbi.eu) adlı kuruluşunun Hollanda ve tüm AB ülkeleri için hazırlamış olduğu pazar araştırmaları mevcuttur. Özellikle KOBİ'ler olmak üzere firmalarımız için Hollanda'da pazarlama kanallarına ulaşmak ve ticaret kültürüne ayak uydurmak başlangıçta zor olabilir. Bu nedenle, başlangıç aşamasında pazar analizi, muhtemel alıcıların tesbiti, pazarlama taktikleri vb. hususlarda danışmanlık firmalarından destek almak faydalı olacaktır. Pazar girişle ilgili söz konusu giderler için Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın pazar araştırması, yurt dışı ofis, fuar vb. desteklerinden faydalanılması mümkün bulunmaktadır.

Hollanda ile ticarete firmalarımızın katma değeri yüksek, kaliteli ve tasarımı öne çıkan ürünlerle pazara yönelmesinde yarar görülmektedir. Rakiplerimizin fiyat rekabetinden zarar görmemek ve ürünlerimizi çok düşük ihraç fiyatlarıyla pazara giren rakiplerimizin ürünlerinin kalite ve tasarımından farklılaştırmak için ar-ge çalışmaları ve yenilikçi ürünler yönünde çalışmalar yapılması gerekmektedir. Diğer taraftan, kurumsallaşma ve dış ticaret dahil tüm faaliyetlerin belirli bir stratejik plan çerçevesinde yürütülmesi, sürdürülebilir başarının temel şartı olarak ortaya çıkmaktadır.

Sayıları 400 bini bulan (200 bini aynı zamanda Hollanda vatandaşı) ve yabancılar arasında en girişimci özelliğe sahip azınlık grubu olarak öne çıkan Hollanda'da yaşayan Türklerin Hollanda'daki yatırım tutarının 2,4 milyar Euroyu aştığı, işyerlerinin sayısının 18 bine vardığı, bu işletmelerin 53.167 kişiye istihdam sağladığı hususlarının, Akbank, Anadolubank, Credit Europe Bank (Finansbank) Demir-Halk Bank, Ekonomi Bankası, Garanti Bankası, İş Bankası, Koçbank ve Yapı Kredi Bankası gibi Türk bankaları ve bu bankalarca verilen hizmetlerin dikkate alınarak pazara giriş ve ticari ilişkilerin geliştirilmesi açısından bu potansiyelden de yararlanılması gerekmektedir.

Türk-Hollanda İş Konseyi

A. KÜNYE

Kuruluş Yılı : 1993

Türk – Hollanda İş Konseyi Başkanı : Osman Okyay, Kalekalıp A.Ş. Grup Başkanı

Hollanda – Türk İş Konseyi Başkanı : Bert de Nooijer, NETUBA Başkanı

Muhatap Kuruluş

: Hollanda - Türkiye İş Derneği (NETUBA)

B. KURULMA NEDENİ

Hollanda'nın Avrupa'da önemli bir re-export merkezi olması, önemli bir dağıtım merkezi konumundaki Rotterdam Limanı ve iki ülke arasında artan ancak potansiyeli yansıtmayan ticari ve ekonomik ilişkiler İş Konseyi'nin kurulmasının ardında yatan en önemli nedenlerdir.

C. İŞ KONSEYİ FAALİYETLERİ

2012 yılında Türkiye-Hollanda arasındaki diplomatik ilişkilerin tesisinin 400. yılı vesilesiyle gerçekleştirilecek etkinliklerin ekonomi ayağı DEİK/Türk-Hollanda İş Konseyi tarafından koordine edilecek olup İş Konseyi Dışişleri ve Kültür Bakanlıkları tarafından kurulan Çalışma Grubu'nda yer almaktadır.

25 Şubat 2010 tarihinde Gaziantep Ticaret Odası (GTO), Hollanda'nın Ankara Büyükelçiliği ve DEİK Türk-Hollanda İş Konseyi işbirliğinde, Hollanda'nın ticari ve ekonomik potansiyeli hakkında bilgi vermek ve işbirliği olanaklarını geliştirmek amacıyla, "Gaziantep-Hollanda Tanıtım ve İşbirliği Toplantısı" düzenlendi.

Trakya ABİGEM ve Tekirdağ Ticaret ve Sanayi Odası işbirliği ile 8 Mart 2010 tarihinde Tekirdağ Ticaret ve Sanayi Odası'nda "Hollanda Ülke Tanıtım Günü" gerçekleştirildi ve katılımcılara Hollanda'da yatırım olanakları, işbirliği fırsatları ve İş Konseyi'nin yapılanmasına ilişkin bilgi aktarıldı.

Hollanda Dış Ticaret Bakanı Frank Heemskerk, Eğitim Kültür ve Bilim Bakanı Marja Van Bijsterveldt ve beraberindeki 200'ü aşkın Hollandalı işadamı, yerel yönetim ve STK'ları temsilcilerinin Türkiye ziyareti vesilesiyle, Türk – Hollanda İş Konseyi tarafından Lahey, Utrecht ve Enschede Belediye temsilcilerine 24 Kasım 2008 tarihinde İstanbul'da Türkiye'deki yerel yönetimler ve işbirliği olanakları ile ilgili brifing verildi.

Hollanda ile halihazırda iş yapan ve yatırımları bulunan iş dünyası temsilcilerinin yeni atanan T.C. Lahey Büyükelçisi ile biraraya gelmelerini teminen 4 Eylül 2009 tarihinde Büyükelçi Uğut Doğan ile İstanbul'da bir Çalışma Yemeği gerçekleştirildi. Katılımcılar Hollanda'daki faaliyetleri ve iş yapmada yaşadıkları sıkıntılarla ilgili Büyükelçi'ye bilgi verdiler.

Hollanda Dış Ticaret Bakanı Frank Heemskerk'in Türkiye ziyareti ve Hollanda Yatırım Ajansı NFIA İstanbul Ofisi'nin açılışı vesilesiyle, 12 Ekim 2009 tarihinde İstanbul Hyatt Regency Hotel'de düzenlenen çalışma yemeği ve ardından Hollanda Yatırım Paneline Türk-Hollanda İş Konseyi Başkanı Osman Okyay, İş Konseyi Yürütme Kurulu Üyeleri Yavuz Canevi, Cansen Başaran Symes, Salim Erdem, Sinan Dalı katıldılar.

Önümüzdeki dönemde İş Konseyi faaliyetlerinde öncelikle ICT, turizm, sağlık turizmi, gayrimenkul, imalat ve sanayi sektörlerine odaklanılacak olup bu alanlarda işbirliğinin geliştirilmesine yönelik çalışmalarda bulunulacaktır.

D. SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Türk işadamları diğer Schengen Ülkelerinde olduğu gibi Hollanda'ya (uzun süreli-çok girişli) vize almakta zorlanmaktadır. Özellikle, Hollanda'da yatırımı bulunan Türk işadamlarının uzun süreli vize ve oturma izni alımı konusunda mevcut uygulamanın kolaylaştırılması yönünde girişimlere ihtiyaç bulunmaktadır. Hollandalı yatırımcılar da Türkiye'deki yatırımlarında Hollanda uyruklu vatandaş çalıştırmak istediklerinde çalışma izni almakta sıkıntı yaşamaktadırlar. Ayrıca, Hollandalı firmalar Türk gümrüklerinde uygulamadan kaynaklanan sorunlar ve tarife dışı engelleri, İş Konseyi ile paylaşmaktadırlar.

Türkiye ile Hollanda arasında karayolu taşımacılığında diğer Avrupa ülkeleri kıyaslandığında geçiş belgesi ve geçiş ücreti sorunu yaşanmamaktadır. Mart 2008'de gerçekleşen KKUK Toplantısı'nda, 2009 yılı için Hollanda tarafından verilen ikili ve transit çok geçişli belge sayısı 3500, 3. ülke girişleri için verilen belge sayısı 350 olarak tespit edilmiştir.

E. DEĞERLENDİRME

Hollanda Ticaret Kurulu (Dutch Trade Board) Rusya ve Hindistan'la birlikte Türkiye'yi, ticari ve ekonomik ilişkilerin en fazla artırılması hedeflenen ülkeler olarak belirlemiştir. Küçük bir yüzölçümü ve nüfusa rağmen, ekonomik açıdan güçlü ülkeler arasında yer alan Hollanda uluslararası siyasi ve ekonomik ilişkilerde önemli rol oynamakta ve Türkiye'yi önemli bir ortak olarak görmektedir. Hollanda'nın 2004 yılının ikinci yarısında üstlendiği AB Dönem Başkanlığı sonunda düzenlenen AB Zirve toplantısında Türkiye ile katılım görüşmelerine başlanması kararının alınmış olması unutulmamalıdır.

İşbirliği yapılabilecek sektörler; enerji, çevre teknolojileri, biyoteknoloji, nanoteknoloji, bilişim olarak sıralanabilir. Özellikle, Türkiye'deki yeni ARGE kanunu çerçevesinde Hollandalı ARGE ve yüksek teknoloji firmalarının Türkiye'deki yüksek kalifiye işgücü varlığından fayda sağlayarak Teknoloji Geliştirme Merkezleri, Teknoparklarda yatırım yapmaları teşvik edilmelidir.

İmalat sanayinin her kolu (otomotiv ve yan sanayi, gıda sanayi, kimya sanayi, vs..), lojistik hizmetleri, finans, tarım (GAP bölgesinde ortak yatırım) ve turizm alanında iki ülke arasında işbirliği imkanları mevcuttur.

Türk enerji sektörü 30 milyar dolarlık bir büyüklüğe sahiptir ve 2020 yılı sonuna kadar 130 milyar US dolarlık bir yatırıma ihtiyaç duymaktadır. Yeni yasal düzenlemelerle enerji sektöründeki devlet tekeli kaldırılmış ve özel sektörün faaliyet göstermesine izin veren bir yasal çerçeve getirilmiştir. BOTAS'ın doğalgaz ithal etme, dağıtım, satış, fiyatlandırma ile ilgili tekel konumuna son verilmiştir. Özellikle Yenilenebilir Enerji Kaynakları Yasası'nın yürürlüğe girmesiyle birlikte, özel sektör yatırımcılarının, başta hidrolik santraller olmak üzere,

yenilenebilir kaynaklardan piyasa koşullarında elektrik enerjisi üretmeye olan ilgisi artmıştır. Hidrolik santral projeleriyle ilgili lisanslandırma çalışmalarını hızlandırılmıştır.

E. İŞ KONSEYİ YÜRÜTME KURULU LİSTESİ

Kişi Adı	Kişi Soyadı	Firma	Firma Unvanı	Konsey Unvanı
Osman	Okyay	Kalekalıp Makina Ve Kalıp Sanayi A.Ş.	Grup Başkanı	İş Konseyi Başkanı
Mehmet	Alp	Alptur Trz. Yat. San. Ve Tic. A.Ş.	Yön. Kur. Bşk. & Gen. Müd.	İş Konseyi Başkan Yardımcısı
Ertuğrul	Işıksöy	Esbaş Ege Serbest Bölge Kurucu Ve İşleticisi A.Ş.	Halkla İlişkiler Müd.	İş Konseyi Başkan Yardımcısı
Fulya Baran	Kalaycıođlu	Demir- Halk Bank (Nederland) N.V.	Türkiye Temsilcisi	İş Konseyi Başkan Yardımcısı
Banu	Ejder Özcan	Akbank N.V.	Genel Müdür	İş Konseyi YK Üyesi
Cansen Başaran	Symes	Pricewaterhousecoopers Türkiye	Şirket Başkanı	İş Konseyi YK Üyesi
Hüseyin Selami	Çelebiođlu	Broadcast Mühendislik Ve Prodüksiyon San. Ve Tic. Ltd. Şti.	Yönetim Kurulu Başkanı	İş Konseyi YK Üyesi
Salim	Erdem	Merit Gemicilik Ve Tic. A.Ş.	Yönetim Kurulu Başkanı	İş Konseyi YK Üyesi
Turgut	Torunođulları	Edelstaal Group Turizm Yatırımları ve İşletmeleri A.Ş.	Başkan	İş Konseyi YK Üyesi
Yavuz	Canevi	Türk Ekonomi Bankası A.Ş.	Yönetim Kurulu Başkanı	İş Konseyi YK Üyesi